

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
Egy évre 2 korona 50 fillér, felévre 3 kor. Egész erre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-tér, Harris-ház,
havá a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilvtéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréséért áron számít fel.

A vasárnapi munkaszünet.

Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter határozott kijelentést tett, hogy a vasárnapi munkaszünetről alkotott törvényt gyökeresen kívánja reformálni. Helyesen teszi, ha így cselekszik, mert ez a viszonylag rövid életű törvény, életbeléptetése óta annyi és egymásnak honlókegyenest ellentmondó miniszteri rendelettel és utasítással lett már át meg átitatva, hogy ember legyen a talpán az a közvetlenül érdekelt kereskedő, iparos, mezőgazda vagy munkás, aki e rendeletek és utasítások útvesztőjében ma eligazodni képes az iránt: mit és meddig szabad hál csinálni a munkaszünetes napon.

A reformálás hírére igen érdekes cikket kaptunk a vasárnapi munkaszünetről, amelynek tartalmát ha teljes egészében nem tesszük is magunkévá, — érdemes, hogy változtatás nélküli közöljük az alábbiakban:

A kereskedelemügyi miniszter dekrétumával, hogy az 1891. évi XIII. törvényeiket módosítani akarja: nemes célt tűzött ki maga elé. De az a nemes, áldásos cél csak úgy érhető el, ha a törvényalkotók ideális álláspont

helyezkednek a törvény szakaszainak megállapításánál. A holt betűk, paragrafusok, melyekben minczen lélek, ártanak inkább, mint használnak. Csúppán paragrafusokkal, szavakkal a vasárnapi megszentelésének ideális állapotát sohasem fogjuk elérni; erkölcsi tartalomnak kell abból a törvénytervezetből kiválgatni, vallásos alapra kell fektetni az egész tervezett módosítást: csakis így lesz elérhető az az eszményi magas cél, mely a vasárnapi teljes munkaszünetet óhajtok előtt áll.

Arra az álláspontra kell helyezkednie a törvénytervezőnek, hogy a vasárnapot nem csak megünnepelni, átpihenni kell, szükséges: de, mint az Isten napját: meg is kell szentelni.

Az elsőre a munkában kifáradt, elhajszolt testnek van szüksége. Dolgozik, fáradozik a kenyérvért való keserves küzdelemben az ember; végez kézi, testi, szellemi munkát. E hosszú, nehéz, fárasztó munka alatt elernyed, elbágyad a test, az érzékszervek elvesztik rugékonyságukat. A hét vége felé már nem olyan ügyes a kéz, nem olyan biztos a látás: a nyugalom után óhajtozik a földi szenvedések terhe alatt kínlódó ember. A hat napi munka után pihenni vágyik. És ha a telhetetlen, önmaga erejét túlbecsülő egyén

nem akarja, nem óhajta a munkaszünetet, rá kell kényszeríteni, mert öngyilkosságot követ el az illető maga ellen, a fárasztó, test-és lélekölő munkával időnap előtt előli magát, megkárosítja így a farsadalmat, melynek az ő munkájára még szüksége lett volna.

Kevés azoknak a száma, akik önmaguk erejét túlbecsülvé, az isten parancsolatáról: „A hetedik napot megszenteljed“ megelégedkezve, nem óhajtják a munkaszünetet. Az osztársadalom érdeke, a csenevész emberi test, elatnyult emberi nemzedék, a túlterhelt munkában idegessé lett kézműves, iparos, földműves és leginkább a hivatalnok-osztály minden tagja óhajta várja, zúgva kiáltja felénk: legyen mielőbb teljes vasárnapi munkaszünet.

Teljes vasárnapi munkaszünet, Legyen ez olyan nap, melyen a hivatalnok teljesen szabad, áldozhat testi kényelmének, családjának, lelkének teljes szabadsággal, korlátozás nélkül egy napot. Legyen ez olyan nap, melyen a postás, a vasúti, a robot munkát végző ezek és ezek száma nem lesz kénytelen futni, fáradni, dolgozni és vártekezni. Szünjön meg e napon a vásári zaj, a lét fenntartásáért való zaklatott fáradozás, az áldatlan harc.

TARCA.

AZ ELSŐ CSÓK.

Az első csókot Isten ajka
Lehelte tán a földre le
S egy csillag erre nap sugarral,
Dallal, virággal lett tele...
Az élet csókja volt az első,
Az első csók im élet ad —
S a mélyen alvó végtelenben
Igy támadott egy új világ!...

A másodikat asszony adta
A boldog Eden-kert ölen
S e csókra messze, messze szállt el
A dal, virág s az égi fény...
Az első csókra élet arad,
A második im' étet olt —
A földi ember első csókja
Az elmulásnak csókja volt...

Lantos.

Válás.

— Igen, civalunk!

Nagy csendesség támadt ezek után. Az asszony megkönyebbült a végzetes szó kimondása után. Kitekintett az ablak előtt nyiladozó orgonabokrokra, melyekből édes, kábitó illatok áradtak szerte az esti szürkületbe. Az illatos, meleg levegőben megkezdtek ropkédni az éji bogárkak, a cserebogarak zümmögése altató danaként hangzott. A férfi maga elé bámult morogván, szóltanul. A padlót nézte, melyről a nagy meleg miatt felszedték a szőnyeget. Az üres, hideg, disztelen padló olyan volt, mint az ő élete. Ime, azt mondta az az asszony, akit imádozott, midőn az oltár elé lépett vele, hogy nem szereti s valni akar tőle. Ez lett a vége az izzó, édes regénynek, amelyről azt hitte szent meggyőződéssel, hogy még a sirban sem lesz vége, mert hiszen akik szeretik egymást, férfi és a nő a halál után is egyek maradnak. De

nem így lett. A regénynek vége szakadt, mielőtt igazában elkezdődött volna; a szerelem harcából a férfi sebzett, összezúzott szívvel került ki és ez a seb behedni nem fog többé soha. A céltalan, eltévesztett élet a maga rejtett teljes sivatágában tünt fel előtte és elboradt a kietlen képtől. Ugy érezte ezen az édes, meleg, illatos nyári estén, mint ha künn járna a hőmezőkön, végtelenül elhagyatva, a nyom nélküli való megsemmisülés szörnyű tudatával...

Aztán megszólalt. Csendesen, higgadtan, szomorúan beszélt.

— On azt akarja? Jó. Én nem állom útját a kívánságának. El fogunk válni, és nem fogjuk többé egymást ismerni. Ezt mondja ön nekem két évvel az esküvő után. Hiszen megcsik másokkal is, hogy válnak. Megütálják, meggyűlölik, megunják egymást, megszentelenítik a családi tűzhelyet, bűnöket követnek el — azután mennek széjjel, kiki a maga útján. De ezek a katasztrófák nem kö-

A legkiválóbb tanárok és orvosok...
től mint hathatós szer: tudóbetegségeknel, légzőszervek hurutos

bajainál ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánljatik.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerért minden városban meg lehet vásárolni. — Figyeljünk, hogy minden üveg alatti céggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc) 51

Legyen ez a nap teljesen a munkaszünet napja a testre nézve és az istennek szentelt nap a lélekre nézve.

Ez legyen a törvénytervezet második célja. A törvénytervezet bizonyos kérdéseket tesz föl a közönségnek, amelyekre adott feleletek lennének hivataly vezetni ama bizottságot, mely ezekből általában kötelező, minden körülményt tekintelve vevő, minden igényt megszívlelő paragrafusokat szerkesztene a vasárnapi munkaszünetet illetőleg.

Én nem foglalkozom ezekkel a kérdésekkel. Nem akarok útvesztőbe térni. Előttöm amaz eszményi magaslatos álláspont az irányadó, hogy a vasárnapi munkaszünetet célzó törvénytervezet úgy állapotandó meg, hogy ez ne nélkülözze amaz erkölcsi alapelveit, mely a vasárnapi testi munka teljes szünetelésében és az Isten napjának lelki megünneplésében domborodik ki. Vagyis:

tiltson el a törvény minden olyan munkát, mely nem fontos közérdeket érint;

rendeljen szünnapot minden hivatalnok számára;

szűnjön meg e napon a kereskedelem, posta, sőt még a vasút is. Adjunk alkalmat mindenkinek egy hetedik nap, a munkaszünet élvezésére és arra hogy e napon áldozhasson ki-ki az ő Istenének, lelkének is. Ne tiltsuk ki ezeket a hivatalos embereket az Isten házából, alkalmat kell keresni arra, hogy ők is, legalább egyszer hetenként, áldozhassanak az Úr oltárán.

Ha azt akarjuk, hogy „az a jobb kor, mely után buzgó imádság epedez százezrek ajakán” — eljőjön; ha azt akarjuk, hogy régi dicsőségünk új fényben ragyogjon; ha azt akarjuk, hogy népünk, mely er-

kölcsileg annyira aláültyedt s megromlott; s ha azt akarjuk, hogy ez az erkölcsileg annyira elfásult nemzedék visszanyerje ismét eredeti képmását: szigorú törvényekkel kötelezni kell a vasárnapnak nemcsak átipihenésére, de vallásos megszentelésére is. Alkalmat kell nyújtani mindenkinek, hogy látogathassa az istenházát. Ne feledjük soha:

„Minden ország fásza, talpköve a tiszta erkölcs...”

Felhozzák a vasárnapi munkaszünet mellett Anglia nemes példáját, mely az általános munkaszünetet áldásosan keresztülvitte.

Én saját meggyőződéséből találobb példát mutatok be. Ott van a haladás, a művelődés tetőpontján álló kicsiny ország, a kálvinista Hollandia. Olyan szigorúsággal talán sehol a világon nincsen keresztülvive a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény, mint ott. A hivatalnokai szoba üres; a gyárak szünetelnek; a posta nem kézbesít, az üzletek szombat esti 6 órától csukva vannak; korszma és vendéglőhelyiségek, kávéházak csakis a déli óráktól délután 3 óráig tarthatók nyitva különös endedéllyel. Vannak egyes vidékeket, hol a szolgabírák olyan szigorúsággal viszik keresztül a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényeket, hogy a legkisebb vétséget a teljes munkaszünet ellen a legnagyobb szigorral büntetik, nem engedik meg, hogy az üzlethelyiségek vasárnapokon még a déli órákban is nyitva legyenek. Étkezni csakis zárt ajtókkal, hideg eledleket lehet. Ugy Anglia, mint Hollandia csupa gyárvaros, ipartelep. Az ilyen munkák félbeszakítása nagyobb károkkal jár, mint más munkáké, vagy a hiva-

taloké. És ők áldozatok árán bár, mégis megszentelik e napot.

Tessék megnézni vasárnap a hollandus református templomokat. Telve mind ajtának néppel. Délétől 9-től déli 12-ig idejét az Istennek áldozza és lelki épülésére fordítja. Teste pihen, lelke megszentelődik. Ez kell a mi népünknek is. A törvénytervezet ezt a célt igyekezzék elérni, megvalósítani.

A munka organizációja.

A boltokban árult, osztrák vagy külföldi iparcikkék legnagyobb része nem gyári és gépgyártmány, mint aminek azt a közönség legnagyobb része hiszi és képzeli, hanem túlnyomó nagy részében és tömegében éppen olyan kismestereknek a kezemunkája, amilyenek a mi kisiparosaink.

Különösen áll ez a bútórokra nézve. A bécsi és Bécs vidéki eredetű árúk, melyekkel a magyarországi raktarak túlszűfölvá vannak, sokkal kevesebb szakértelemmel bíró kismesterek műhelyeiből kerültek ki, mint amilyenek a mi önálló asztalos mestereink. Csak abban van különbség, hogy ezeknek a készítményeknek az értékesítése a gyársként szereplő cég által történik. A vállalkozó cég azokat a kismestereket allandóan ugyanazon nemű munkával foglalkoztatja, munkacerejüket a legvégsőig menő mértékben és a lehetőségig leszerített olcsó áron használja ki. Ez által jut aztán abba a helyzetbe, hogy nagyobb távolságokra is versenyezhesen a mi saját számlájukra dolgozó kisiparosainkkal.

Az így létrejött munka inkább tetszetős, szemrevaló, mint szolid, jó és tartós. Vasári portéka. Ezt már abból is láthatjuk, hogy igazan tartós, szolid ipari árúikkékben a magyar iparos nem is hagyja magát kiszorítani, hanem megállja a helyét. Csak ahol a vevő főképen az olcsó árakat nézi és keresi, azonnal készen vagy hitelben akarja

vetkeznek be olyan gyorsan, mint a mienk Elműlik öt-hat esztendő, még több is, míg a gyűlölet vagy utálat annyira megnövekedik az energiát, hogy el tudnak válni. Snaunk még alig mult el két év — mar itt a vég. Pedig mi nem is voltunk olyan bűnösök. A családi tűzhelyet nem szentségtelenítettük meg Nem hoztunk szegényt az egymás becsületse nevére. Mégis valunk . . . valunk . . .

— Igen; felelte az asszony nyugodtan. Mi nem gyűlöljük, nem utáljuk, még csak nem is unjuk egymást. Most még nem. Ez csak akkor következne be, ha tovább együtt maradnánk. De nincs szükség a gonosz szenvedélyek felidézésére. Menjünk széjjel úgy, hogy még becsülni tudjuk egymást.

— Nem szeret, soha nem is szeretett; mondta magának a férfi.

— Ugy van, barátom. Nem szeretem önt és nem tudtam megszeretni. Hiszen ön sem volt szerelmes belém, amikor elvett. Szüleink kívánságára, anyagi érdekből léptünk egymással az oltár elé. Az én szívemben egy másik férfinak a képe élt, — de legyőztem magamat. Nem akartam beteg anyám utolsó éveit megkeseríteni. Azt hittem, majd csak felejték meg tudom szeretni önt. Jó voltam önhöz, nyájas, hű, odaadó — csak soha még ne csókolj veina. Ettől irtóztam. Csalódtam, amikor azt hittem, hogy tudok majd felejtetni. Nem tudtam se felejtetni, se magához szokni. Ön nem vette észre, de szegény anyám látta, hogy boldogtalan

valyok. Vigasztalt, erősített és mikor látta, hogy mindez nem használ, keserű szemrehányásokat tett magának. Persze, mar későn. És aztan meghalt az én szegény édes anyám. Ön elvesztette a portfogóját. Egyedül maradtam zaklatott, fájt szívemmel. És ön vak volt. Nem látta, micsoda forradalom megy végbe bennem. Naphosszat futkosott a dőlg után és este hazajött — szeretni. A legutóbbi fél év alatt ezeken az éjszakákon végtelenül gyűlöltem önt . . .

— Elég, ne tovább! kiáltott magán kívül a férfi. Felugrott s egy pillanatig oly mozdulatot tett, mintha rá akarna magát vetni az asszonyra, hogy megfojtassa.

Az nyugodtan, hidegen nézett fel reá — Őj meg. Én nem bánom.

Aztán végtelen fájdalom szorította össze a meggyötört férfi szívét. Könnyek toltak a szemébe és elfordult.

Az asszony kiment a másik szobába, csomagolt. Nagy úti ládába rakta a ruháit, ékszerreit. Nyugodtan, minden megindultság és izgalom nélkül tette ezt. Sietett. A vonat, amely elviszi innen, tizenegy órakor már indul. Hirtelen megjelent mögötte a férje.

— Itt a hozomány, mondta csendesen s átnyújtott neki egy takarékpénztári könyvet.

— Köszönöm; mondta az asszony egyszerűen.

— A bútórokat, amiket a hozományból vettem, utána küldöm, vagy eladom.

— Amint jónak látja.

Aztán jó órahosszat nem szóltak semmit. Az asszony sietve csomagolt, a férfi hosszú léptekkel járt fel s alá a szobában. Nehányszor felvillant agyában a gondolat:

— Hatha megölném? Őt is, magamat is . . .

De aztán elűzte magától a szörnyűséget.

— Nincs jogom hozzá; így okoskodott. Hozzam erőltették, soha nem mondta, hogy szeret, soha nem volt a lelkében az anyém. Hadd menjen . . . De mi lesz velem?

Tudok e majd élni nélküle?

Hosszas töprengéséből az asszony rázta fel.

— Megyek, mondta.

Két munkás állott mögötte, vállukon tartva a nagy podgyásos ládat.

— Menjenek előre, szólt nekik az asszony.

A teherrel rakott munkások lépte erőteljesen döngött a padlón. Mikor már kint csoszogtak a folyosón, az asszony is indulni készült.

— Hova megy? kérdezte a férfi.

A nő vállat vont. Nem felelt. Az arca piros lett.

— Hova megy? kérdezte amaz ismét. Jogom van ezt tudni, hiszen még az én nevetem viseli. Aztán tudnom kell a címét az elintézendő ügyek miatt is.

— Majd megírom, mondta fojtott hangon az asszony.

venni a portékát, kerekedik fölül a raktrár árús. Persze hogy a vevő közönség legnagyobb részének ezen, a kereskedők által nyújtott előnyök nagyon is inyére vannak. Mert manapság még a látzálagosan, különre jómódban élő polgári elemnél is szerepet látszik néhány forint; a vétellel vár az utolsó pillanatig és akkor aztán mindjárt is kell neki az árú, — nem várhatja be, míg azt az iparos mester, vendélsére, túlyomó esetben nem is pontosan a megígért időre elkészíti s aztán elvigre is nagyon kevés mesterember, kispáros van abban a helyzetben, hogy hitelle vagy részletfizetésekre dolgozhasson és adhassa el keze munkáját.

De a vállalkozó főelőnye és a kispáros főhátránya az, hogy míg a vállalkozó kellő élelmességgel és értő közönséget magához tudja vonzani és ért hozzá, hogy kell a vevővel banni, addig a kispárosnál éppen a minnkéi értékesítéséhez föltétlenül szükséges kereskedelmi szellem hiányzik. És ezért még jó is, ha nem igen bocsátkozik bele üzleti bonyadalmaiba, melyen esetleg még rajta vesztethetne.

Mind ezekből pedig az a tanulság; hogy a mai viszonyok között a boldoguláshoz nem elég csupán jó iparosnak lenni, hanem szükséges az iparosnak kereskedelmi neveltsége is.

Csak az a baj, hogy ezt a két tulajdonságot ritkán lehet egy és ugyanazon embernek magában egyesíteni.

Miképpen lehessen hát mégis a boldoguláshoz annyira szükséges ezt a két elemet egyesíteni: ez a kérdés.

És erre a rendkívül fontos kérdésre csak egyetlen egy felelet lehetséges: úgy, hogy egymással szövetkezzenek olyanok, akik e két tulajdonsággal külön-külön bírnak.

Sok szövetkezet alakult és bizony azok legnagyobb része nem felelt meg a beléjük helyezett reményeknek, nem váltotta azo-

kat valóra. Tudjuk, hogy nagyon sok, szövetkezet ment tönkre és sodort magával a legnagyobb nyomorba számos kisegisztenciát. Egyetlenkedés, a korlátolt látókörön belül való ténykedés, tekintet nélkül a szűk látkörön kívül eső viszonyokra, voltak megbuktatói a szövetkezet szép eszméje önzetlen intézőinek.

A példák azonban okulásra és ne viszáretentésre szolgáljanak. Mert látjuk, hogy ahol az ilyen munkaorganizációra való szövetkezetek önzetlen és szakértő kezekbe jutottak, ott minden nehézség dacára el is érték céljukat.

Gyenge termés.

A vigasztalás mindig bajnak jár a nyomában, de kétszeresen nehezedik az emberre a baj súlya, mikor hivatalos keletű a vigasztaló szó. A földművelésügyi minisztérium most a maga hivatalos tekintélyével s ne vitassuk el, jóakarattal is, vigasztaló magyarázattal látja el a legutóbbi termésbecslés adatait. Mi haszna, a valóság igen szomorú, lesújtó. Gyenge az idei termésünk és rémesen fenyegető a takarmányhiány veszedelme. Fejlődő állattenyésztésünk ezt az esztendőt keserve sen megsínyli. A szomorú esztendőnek fekete hírnöke a próbacseplés, amelyből kitűnik, hogy az idei búzatermés huszonnégy százalékkal kisebb hozammal fizet a tavalyinál.

Az ujabban elmúlt két heti idő beigazolta, hogy a csökkelő hozanmennyiségért a kenyérmagvak minőségében fogunk nagy átlagban kárpótást találni; de nagy részben megvonta tőlünk, amit két hete még reméltünk, hogy egy kiadó eső az elmaradt zab- és tengeri vetések állapotában még számottevőt fog lendíteni. Az eső a tengeri-termes nagy részén még javíthat, de a fehérlően egy tikasztó hősége a rét, legelő és szálas takarmány-kihasználás ügyében óráról-óra apasztja. Ez a szomorú valóság a jelen mezőgazdasági helyzetünk legelső lépés pontja. Buzatermésünk gyenge közép, mégis kenyeret biztosító, tehát nem állunk inséges év előtt, sőt a legutóbbi tíz évet véve alapul, az idei nem a legrosszabb eredményű. Mivel az idei gyenge termésnek a következő év nagytérme hozamára nincs befolyása, reményünk lehet — vigasztal a miniszteri jelentés — a jövő év jobb termésétől várni kárpótást. A fenyegető takarmányhiány következményeképpen beállható vagyoncsökkenés által azonban általában annyunk évekre terjedő sulylódásával állhatunk szemben.

Az aratás az ország legnagyobb részében befejeződéshez közeledik, vagy bevégeződött s csak az északi és délkeleti határ mutat még zsendülő tablatka. Egy reményteljes, biztató tavasz el emlékünkben. Majd az aggodalmas várakozás állott be, mely a szomjazó vetezőri a kelletlenül derült égre terelte a gazda szemét. Sok helyütt későn jelentkeztek csak az esők, vannak vidékek, melyeket elkerültek s csak kevés helyen esett annyi, annyira szükség volt, kivéve a Dunántúl egyes vidékeit, ahol túlsók eső is volt. Majd újra kimaradt az áldás, a tavaszi remények csak helyi-vel-közeli valhattak be, a legutóbbi napok, ha szemes terményekben már nem is, mindenütt folytattak a romlást, pusztulást okozva réten és legelőn. Mégis kenyérmagvakban nem rossz az idei termés. Nemcsak, mert a közelmúltban is volt kisebb termésünk, de mert az országos átlagban kielégítő és több helyen minőség tekintetében jó. A sok panaszból a magképződés jósága, az acélosság és megelépo suly elismerése domborodik ki, annyira, hogy különös figyelemmel az időjárásra, azt mernők állítani: jobb búzát kaptunk, mint amilyent várnunk szokás volt.

Az őszi és tavaszi buza bevetett területe 6,031,546 hektárral hold és mert a várható búzatermeskilatások holdankint és országos átlagban 5,77 métermázsára becsültenek, ennél fogva a valószínű búzatermés 34,82 millió méter mázsára tehető szem-

ben a múlt évi 44,7 millió méter mázsával. Eszerint az idei búzatermés 21 százalékkal kisebb hozammal fizet, mint a múlt évi termés, bár a szem minőségileg igen sok helyen kielégítő és jó, sőt néhol a várakozást is felülmuja. Szép piros és acélos, viszont azonban egyes helyeken a nagy hőség, rozsdás és tűzőző következményeképpen erősen kifogás alá esik a buza minőségileg.

Az őszi és tavaszi rozsa és kétszeres bevetett területe volt 1,979,351 hold. Minthogy a rozsból több vidéken aránylag meglehetősen sok vetést lekasáltak zöld takarmánynak, ennél fogva a rozsszal bevetett terület a búzánál is nagyobb mértékben csökkent és így tulajdonképpen a learatott rozsa területe kisebb lett, mint a minő bevetett volt. Az aratással ugyancsak már csak a hegyi részekben foglalatostokodnak, másutt pedig már el is készülték vele és most eszepeken. A terméskilatások és eredmények megközelítik ugyan a közepes átlagot, de mert a rozsa minősége nem mindenütt olyan jó, mint aminőnek remélték, ez okból a rozsa terméshozamát is kezdik panaszolni. Néhol ugyan igen jó minőségileg és mennyiségileg is, amennyiben a szem szép és sulyos, viszont azonban bizonyos mára ma az, hogy elég sok a gyenge, apró és szorult szemű rozsa is. A várható terméshozam kitész holdankint 5,88 métermázsát és így összesen — figyelmen kívül hagyva a takarmánynak lekasalt rozst — mintegy 11,65 millió métermázsát lehet remélni a múlt évben termelt 12,91 millió métermázsával szemben.

Az őszi árpa aratása és részben cséplése is megtörtént, az eredmény nagyon különböző, jóformán vidékenként, átlagban pedig közepes. A tavaszi árpa aratása kisebb-nagyobb területen már szintén befejeztetett és különösen a sík vidékeken, ahol az árpa cséplése is megindult. A hegyi és domb vidékeken az arpat most aratják. Az arpat nagyon megviselte a rekkenő hőség és hosszas szárazság; a rendes átlagnál kevesebb árpa termett és a kvalitás is sok helyen kifogásra ad okot. Leginkább kifogásolják az apró szorult és könnyű szemeket. Az árpa sulya névze gyenge közepes és közepes átlagot ért el. Az őszi bevetett terület volt 1,817,128 hektárral hold. Hogy azután ebből mennyi a learatott, az később fog kitűnni; kétségtelen ugyanis is, hogy épp úgy mint a buza és rozsból, ebből is, valamint a zabból is elég sok vetést takarmánynak kasáltak le, a már közismert volt okok miatt. Az árpa jelenlegi területének arányában katasztrális holdankint 5,70 mm., vagyis összesen mintegy 10,35 millió m-m-ra van kilátás. A múlt évben termelt 14,06 millió mm. és így a folyó esztendői eredmény jóval kisebb.

A repce aratása és cséplése már mindenütt megtörtént, nagyobbára gyenge közepes eredménnyel. A zab aratása is megindult, sőt néhol a csépléshez is hozzákezdnek; a korai aratást, mint az idén minden szálas terményünkénél, úgy ennél is a rekkenő hőség idézte elő. A termés hozadék se m mennyiségre, sem minőségére, még a számsra se kielégítő, sőt nagy átlagban a kis közép mértékűt alig fogja megütni, jóval alatt maradv a közepes átlagot. A bevetett területnek egy része zöld zabot takarmánynak nagyon sok helyen lekasáltak és ez csökkent a termés kilatásokat. A bevetett terület becslhető 1, 787,809 hektárral holdra, — hogy ebből mennyi a learatott és szemes magvak termelt terület rész, az csak aratás után fog kitűnni.

A tengeri a rendkívül száraz meleg időjárás következtében fejlődésében mindennél hátra maradt. A korai és jól megérsődött vetekek azonban egy mielőbbi kiadó eső bekövetkezése esetében még tartható termés adhatnak. A második és pótvetekek jó része ellenben az aszalyos időtől összezsugorodott és termésre alig nyújt kilatást. A korai vetekek címert hagyottak, de a csövescédés csak hiányosan megtépte.

A burgonya hegyi vidéken még túri az eső hiánya, de az ország nagy részében hanyatlak, sőt több helyütt levele és szára

A férfi kezdte érteni a dolgot. Vagy harag öntötte el a szívét.

— Tehát nem mered megmondani? De én kitalálom. A régi szeretődühöz megy? Céda!

Az asszony megrendületen állt előtte.

— Nem engedem, hogy odamenj, dübögött a férj. Megtiltom. Míg az én neve met hordot, nem lész a mas agyasa. Inkább meghalsz!

Revolvert vett elő az asztalfiókból s megragadva az ajtókilincset, az asszony felé tartotta a gyilkos fegyvert.

Abból pedig kitört a szenvedély.

— Igen, hozzá megyek! Őj meg, chez több jogod van, mint ahol, hogy megtilts nekem azt, hogy hozzá menjek. Ő hívott és én megyek. Boldog akarok lenni legalább egyszer az életben. Az övé akarok lenni leg-
alább egy éjszakára, hogy tudjam én is, mi a boldogság, mi az élet gyönyörűsége. Lehet, hogy eltaszít magától, rámon — mit banom én ezt!... Ezért a sivar, botrányos életért, melyben eddig részem volt, kárpótálás lesz nekem egy csókja annak a férfinak, akit szeretek...

Az elhagyatott férfi kezéből kiesett a revolver. Csüggedten hanyatlottak le a karjai, a szemci elhomályosultak. A könnyek fátolyán keresztül látta, amint az asszony erőszakosan kirántotta az ajtót és sietve, szinte revolvér ment el a meleg, csillogos, sejtélmes, vágyfakasztó éjszakába.

is elfonnyadt gumói pedig nem növekszenek. Mielőbbi eső helyenkint még sokat javíthatna. Zalamegyéből a peronoszpóra fellépését jelentik.

A kerti vetemények és káposzta a mostoha időjárás következtében nagyon hanyatlának. Az alig boruló káposztát a földi bolha és hernyó is károsítja. A bab és egyéb hüvelyes félek fejlődése a szárazság következtében szintén visszamaradt s a hüvelyek is csak gyenge magot nevelnek.

A köles és tatárka hiányosan kikelt vetései gyengén fejlődnek. A dohány további gyarapodását a szárazság hátráltatja. A lent jórészt kinyűttek, szára többnyire rövid maradt. A kender helyenkint még legelőt, de további fejlődése fennakad. A komló a Királyhágón túli vidék kivételével a szárazságot sinylei és gyenge maradt.

A mesterséges takarmányok közül a lőhere és lucerna második, illetéleg harmadik kaszálása igen csekély, de jó minőségű eredményt adott, az újhatás fakadását a szárazság akadályozza. A zabos búkköny szintén kis termést adott s a családmé és muhar a szárazságtól erősen szenvednek. Általában ezek is csak gyenge termést ígérnek. A rétet csak kevés helyen ad reményt arra, hogy a sarjú használható legyen. A szárazság következtében a fű többnyire oly gyengén újul, hogy legeltetésre is alig használható. A legelő az ország nagyrésztében annyira kiszaradt, hogy az állatok csak elvétele találnak rajta taplalékokat.

A szőlőn bőven mutatkozó fűrtök további fejlődéséhez mielőbbi esőre volna szükség. A szárazság miatt helyenkint a levelek sárgulását panaszolják. A peronoszpóra szőrványosa a Dunától mutatkozik.

A gyümölcsfák termése, habár a szárazság szintén apasztotta, nagyobb változást nem szenvedett. A Dunától és Dunatisza közt barackból, szilvából és almából, a Tisza balpartján s a Tisza-Máros szögén barackból, szilvából és dióból s a Királyhágontól az összes termelt gyümölcsből vannak bővebb termést.

A cukorrépa és takarmányrépa-vetések nagyobb részben hiányosak és egyenlőtlének. A szárazság miatt nem gyarapodnak, úgy, hogy a levél alig árnyékolja be a talajt, helyenkint pedig a levelek fonnyadni és száradni kezdenek. A répa-vetések nem hanyatlottak még annyira, hogy eső bekövetkezésétől keveset ne javulhatnának.

Ujdonságok

Szentés, 1904. július 21.

— A polgármester tanulmányúton. Máteffy Ferenc dr. polgármester, akialálandóan éber figyelemmel kíséri a város gazdasági érdekeit, melyeket minden kitelhető módon és eszközzel előbbre vinni szeretne, hogy így a város közjövődelmét ezen a révén is növelje. — f. hó 22-én Békés-Csabán jart, hogy az ottani sikeres területen — állami támogatással létesített és a terület termőképességének fokozására készült öntöző vízműveket és csatornázást megtekintse és tanulmányozza. A polgármester Nádas Aladar városi mérnök tartságában volt Békés-Csabán és annyira el van ragadtatva az ott észlelt rendkívüli eredménytől, melyet a sikeres kaszálók legelők rendszeres öntözésével, igen rövid idő alatt elértek, hogy szándékában van ott szerzett tapasztalatait az alsó- és felső csordajárási földek megfelelőbb és több jövedelmet adó értékesítésére felhasználni. A békés-csabai mesterséges öntözöttelep kettős célnak szolgál: a kaszálók öntözésére egyfelől és legelőöntözésre másfelől és mindkét irányban már az első évben olyan fényesen bevállik, hogy busásan behozza az öntöző művek befektetési és fenntartási költségeit, mi mellett az addig értéktelen, jórészt vadszikes területek jövedelmét is jelentékenyen fokozza.

Hogy nálunk az alsó és felső csordajárásnak ilyen módon, rendszeres mesterséges öntözéssel való megújítása és ennek révén e területeken a főtermésnek az időjárás szépségtől való függetlenítése tájgazdasági szempontból is milyen nagyjelentőségű, fontos kérdés, — ezt szinte fölösleges magyarázni s ha a polgármester ezt a tervét keresztülvieszi, maradandó érdemet szerez magának városunk gazdasági fellendítése körül.

— A vármegyei tisztviselőik fizetésrendezése. A vármegyei alkalmazottak illetményeinek rendezéséről szóló 1904. évi X törvénycikk végrehajtásának munkálatai annyira előrehaladtak, hogy a belügyminiszter a napokban már több vármegyének a fizetési osztályokba és fokozatokba való beosztás tárgyában hozott határozatát is jóváhagyta és a nagyobb fizetéseknek, illetve különbözeteknek folyó évi január hó 1-től augusztus hó 1-ig egy összegben, azontúl pedig előleges havi részletekben való kifizetése iránt is rendelkezett. Amennyiben ez az egyes vármegyékre nézve csak később történne, ez csupán annak tulajdonítható, hogy az illető vármegye az idevonatkozó határozatát hiányosan terjesztette fel; de remélhető, hogy még e hó folyamán valamennyi vármegyére nézve eszközölhető lesz a felemelt fizetések folyósítása.

— Ipari és gazdasági kiállítás Vasárhelyen. A jövő hónap második felében nagy ünnepe lesz a szomszédos Hódmezővásárhelyi népének: kiállítás lesz ott, mely hű tükrét fogja képezni a szomszéd város ipari és gazdasági életének. Közgazdasági és kulturális tekintetben nagyon fontos lesz ez a kiállítás Hódmezővásárhelyre s talán joggal nevezhetjük ezt az alkalmat a nép ünnepének, mert nem kétekedünk benne, hogy a kiállításon úgy az ipar, mint a mezőgazdaság olyan fejlettségét fogjuk látni, amely méltán fakaszt önéreztet búskságot a szomszédos nagy város haladni vagyó népében. A kiállítást az ottani ipartársulat, ipargyűlés és gazdasági egyesület egyetértő kezdeményezése folytán a kereskedelmiügyi és földmívelésügyi miniszterek a város, és a szegedi iparkamara támogatása mellett rendezik és augusztus 14-től 28-ig tart. Az ipari részen több mint négyszáz önálló iparos, kétszáz segéd és tanonc, továbbá nagyszámú háziipart űző vész részt. Ezeken kívül lesz külön női kézimunka kiállítás, melyen mintegy háromszáz vasárhelyi hölgy kézimunkája lesz bemutatva. Szazakra megy a gazdasági részen kiállítók száma is. Ezen a részen lesz termény bor és szesz, kertészeti termékek, ló, szarvasmarha, sertés, juh, baromfi, méh stb. kiállítás is. Érdekesnek tartjuk fölemlíteni, hogy az ipari rész a nagy gimnáziumi épület 18 termét, a mezőgazdasági rész pedig egy nagy tornacsarnokot, a gépek mintegy 3000 négyzetméternyi szabadterületet fognak elfoglalni, mely utóbbiból 1000 négyzetméter sátorral lesz fődve. Az állatt kiállítás 6 hold területen, mintegy 3000, négyzetméter térfogatú istállóépületekben fog elhelyezkedni. Kiválóan nagy szabású lesz tehát ez a kiállítás itt a közvetlen közelünkben s tekintve a testvérries benső jó viszonyt, mely városunk és Hódmezővásárhely népe között zavartalanul fenáll, nem kétekedünk benne, hogy népségsünk tömegesen fog okulni és tanulni ez alkalomból a szomszédvárosba átrándulni.

— Sétahangverseny, népünnepe. Ma délután lesz a túl a kurcai népkertben a hely-

beli kereskedő-egylet nagy sétahangversenye és népünnepe, melyet az egyleti könyvtár gyarapítása javára, a szegedi öik honvéd ezred zenekarának közreműködésével rendeznek s amelynek zarádékai, ugyancsak a túl a kurcai ligetben zártkörű táncvigalom. — a Borsos féle Széchenyi család nagy födött szabad helyiségében pedig néptáncmulatság lesz. Olyan nagy ideje már, hogy Szentesen utolszor hallottunk katonai zenekart és gyönyörködöttünk így ilyen zenekar művészi játékában és közönségünk annyiszor adta már tanújelét annak, hogy a katonazenekarok játkékat kedveli, hogy már e körülmények fogva is bizton számíthat a mai sétahangverseny és népünnepe a közönség legnagyobb fokú érdeklődésére, amivel karöltve jár az, hogy a rendező kereskedő egylet a legfinnyesebb sikerét várhatja bizvasi, minden tekintetben a mai vállalkozásának.

— Időjárás Met e o r jelenti: Július hava a 10-ki csomópont hataskörétől, már 8-tól állandóan meleg, ahogy ezt előre jeleztem s miután nagy csoport szétszört foltok egymást követik a napon, a gyorsan egymásra következő, de különben gyenge hatású csomópontok nem érvényesülhetnek, legfőkébb egy-két napi szellet idézhetnek elő; miért is a meleg, jelzésemmel szemben nagyobb mérvben érvényesült, egészen nyári forróságig fejlődött. Tizenkilencedikén van még egy csomópontunk, de ez is gyenge hatású, így eső csak 22-én, de különösen és nagyobb mértékben 28-an várható, amikor reaktív hatások is következhetnek be, az esőt huzamosabbra téve. Július még hatralevő csomópontjai 27—28 és 30-ra esnek.

— Szintársulatunk Csongrádon. Az alföldi szinkerület igazgatója: P a l o t a y Antal egy hét óta működik szintársulatával a szomszédos Csongrádon, ahová korábban vonultak be színészeink a szerződésesen megállított időnél, augusztus elsejénél. Ez egy hét alatt két előadást volt alkalmuk Csongrádra átrándulni szentesieknek látni, még pedig egy szimű és egy bohózat előadását és mind a kettőről, a tarsulat erőiről, valamint az összjátékáról is sok elismeréssel nyilatkoznak. Azt hisszük ezekből, hogy a kerület jól választotta meg igazgatóját és így élvezetes szini évadban lesz részünk.

— Zsinati küldöttek. A békés banati evang. egyházmegye kötelekébe tartozó egyházak által, az ez évi zsinati képviselőkre lea-dott titkos szavazatokkal f. hó 22-én bontotta fel Gyulán az egyházmegye küldöttsége. A szavazás eredménye az, hogy a f. évi november hó 10-re egybehivandó országos reformatus zsinatra egyházmegyei képviselőül, az egyháziak közül rendes tagoknak: D o m b i Lajos esperes és G a r z ó Gyula lelkész tanácsbíró, póttagnak F u t ó Loltán lelkész egyházmegyei főjegyző, a világiak közül pedig rendes tagoknak: F e k e t e Márton kir. tanácsos egyházmegyei h. gondnok és B a k s a Lajos dr. tanácsbíró, póttagnak S z e g e d i Kálmán dr. tanácsbíró választattak meg.

— Beszűntetett hajóforgalom. A magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság igazgatósága közli, hogy a folyton apadó kis víz következtében tiszai hajójárait a csongrád-szegedi szakaszon is kénytelen megsűntetni és hogy az e hónap 20-án Szegedről esedékes hajó fölélek menetében csupán Szentesis közlekedhetett. A már korábban megsűntetett csongrád-szolnoki járatokon kívül tehát folyó hó 23-tól kezdve egyelőre a csongrád-szegedi hajójáratok is megsűnnek, ezen szakaszon tehát további intézkedésig az összes személy- és áruforgalom szűnnetel.

— **Házasság.** Breitner Zsigmond szarvasi kereskedő f. hó 22-én lép házasságra Kohn Miksa kereskedelmi utazó kedves leányával. A polgári házasságkötés után ugyanaznap adják az egyházi áldást, délelőtt 11 órakor, az új párra a helybeli zsidó templomban.

— **Hulla az útfélen.** Czákó Sándor gazdaember f. hó 22-én reggel, a külső-csész 22. szám alatti tanyajáról a városba hazajövet, az útfélen egy emberi hullára bukkant. Leszállva a kocsirol, ahogy közelebből szemügyre vette a hullat, felismerte, hogy az egyelőtte valót napon nala a cséplésnél foglalkoztatott napzamosé. Felvette hat a hullat a kocsiira, behajtatott vele a városba és itt a reformatus temetőben levő hullaházban helyezte el, aztán a rendőrkapitánysághoz hajtatott, hogy az csetről jelentést tegyen. Sok jelenteni valója az előzményekről nem volt. Ő az előző napon egy napi időre 9 munkásembernek adott a tanyáján foglalkozást, napzamos volt mind, egy napra kellett, hát ő bizony a nevit se tudakolta közülük egynek sem, hanem mikor letelt a napzám, kifizette mindet egy summában és a pénz egynek adta át, hogy osztózkodjanak rajta. A munkások ótöle békkességben elváltak. Másnap aztán, ahogy hazafelé jött volna, ennek az egynek a hulláját az útfélen találta: ennyi az egész. — A hullat aztán vizsgálat alá vették. Megállapították, hogy a halott ember Lepényi Sándor, tiszakürti illetőségű, hogy balkeze középső ujjának végperce hiányzik, gyűrűs és kisuja pedig el van nyomorodva és homloka jobb oldalán egy 4 centiméter hosszú, egy és fél centiméter széles szederjes folt van, orrából pedig vér ömlik. Külsőrszak nyomai nincsenek a hullán. Az orvosrendőri vélemény szerint agyszélütés érte a munkást, akit tegnap itt el is temettek.

— **A portós levelek.** A budapesti kir. postaigazgatóság a következőket teszi közzé: A közönség köréből ismételtlen jutottak hozzánk panaszok, amelyekből arra lehet következtetni, hogy a portós levelek kézbesítésénél visszaélések kezdenek tért foglalni, különösen pedig, hogy egyes vidéki hivatalok olyan levelek után is beszedik a portót a közönségtől, amely levelekre portóbélyeg nincs felragasztva. Az ilyen visszaélések ellen a védekezés könnyű. A posta 1903. novemberben részben azért hozta forgalomba az úgynevezett portóbélyegeket, (valamennyi zöld színű, a közepén nagy fekete szám jelzi a fizetendő portót), hogy a közönséget minden visszaéléstől, illetékellen díjak beszerzésétől megóvja. Figyelmeztetjük tehát a közönséget, hogy a portót egyáltalában ne fizessen olyan levelek után, amelyekre megfelelő portójegy felragasztva nincsen és a kézbesítő által követelt díj például csak szincs irónnal van a levélre följegyezve. Többet se fizessen, mint amennyit a portójegy összege mutat és a kézbesítő minden más követelését a leg-határozottabban utasítsa vissza.

— **Eljegyzés.** Stern Izsó Budapestről a napokban jegyezte el magának Hirsch Katica kislányt, a Hirsch nővérek Szentes—Vásárhelyi vállfűzőkészítő cég egyik tagját.

— **Lóverseny Vásárhelyen.** A mezőgazdasági és ipari helyi jellegű kiállítás alkalmából, augusztus 21-én délután 3 órakor lóversenyt is rendeznek a szomszédos Hódmezővásárhelyen. Felhívjuk erre a körülményre a vármegyei lóversenyző gajdaközönség figyelmét azért is, mert a verseny díjai között vannak olyanok is, amelyekre Csongrád megyei lótulajdonosok is nevezhetnek. Nevezetesen a program harmadik pontja, a gazdasági verseny, távolság 3000 méter; futhat minden korú és nemű ló, mely 6 hó óta szegedi, csongrád megyei, vagy vásárhelyi birtokos tulajdona; futtatás nyeregben, a tulajdonos vagy megbízottja által — cselédek kizárásával történhetik. Első díj 200, második díj 100 korona. A program 5-ik pontja: Űgetőverseny, egyes és kettes fogatok számára;

távolság 4000 méter; résztvehet minden szegedi, csongrád megyei vagy vásárhelyi birtokos tulajdonában legalább 6 hó óta levő fogat. Első díj: hölgyek díja; második díj: tisztelőid. A versenytér a nagyszigetnek a város felől eső területe. Bejelentéseket augusztus 16-ik napjának déli 12 órájáig fogad el Németh Pál kiállítás titkár (városi székházban) Kedvezőtlen idő esetén a versenyeket augusztus 23-án délután 3 órakor tartják meg.

— **Elfogott betörő.** Az özv. Goldstein Józsefné kárára f. hó 20-ra viradán elkövetett betörés lopás tettetés a rendőrség Kalmár Mihály cipészegéd személyében elfogta. A gyaní cseleltől Kalmárra irányult, aki rosvolt multótórus főv. betörő és akeze idét Szentesen a fivérinél dolgozva, többször megfordult italozas végett Goldsteinnénél. Kalmár, mint az ilyen dolgokban már verzatus ember, persze konok tagadásban volt; mikor azonban Fazek as rendőr-mester megásatta fivére kertjét és ott a tolvaj kendőjébe kötözve, a lopott ékszerék egy részét kiemeltette, ezeket a kendővel az elvetemedett embernek felmutatta, a tolvaj beismerte bűncselekményét. A rendőrség most még csak Kalmár esetleges büntársá után nyomoz, akinek a még hiányzó lopott holmikat atadhatta.

— **Drága italozás.** Irházi István I. tized 206 szám alatti lakos panaszt tett a rendőrkapitányságon, hogy a Demeter József vásárlási korcsmájában egészen elzáva a sok italtól elaludt és mikor felébredt arra jött rá, hogy mámore közben a zsebében volt 360 koronából 320 koronát kiemelték. A panaszos előadta azt is, hogy gyauja a korcsmárosra van, akit azonban tudni sem akar a dolgról és nem is lehetetlen, hogy valaki a korcsmai vendégek közül követte el ezt a kis csíny, ami Irházinak úgy megrágitotta az italozást. A rendőrségtől különben az úgy iratait a bírósághoz tették át, hadd vessződjék az igazság felderítésén. Hogy megkerül-e a tolvaj, vagy nem: ez minket ebben az esetben nem érdekel; a tolvajassal okunk sincs, jogunk sincs barkit is meggyanúsítani. De egyre nemcsak jogunk, kötelességünk is a rendőrhatalóság figyelmét ebből az esetből, kifolyólag is felhívni és ez az, hogy örkődjék szigorúan a korcsmai szabályrendelet megtartása fölött. Ez a szabályrendelet büntetés terhefialatt tiltja a korcsmárosokat attól, hogy részeg embereknek tovább is italt szolgáltatassanak ki, pedig az az ellen vétők idézik elő az embereknek egészen önkívületükig való leltasodását, amikor aztán ilyenén kifosztásuk lehetséges.

— **Jótekonyság.** Özv. Schrantz Józsefné Han k i s s Erzsébet Urasszony, kegyeletes megemlékezéssel édesanyja, özv. Han k i s z Karolyné Urasszony halálának évforduló napján, f. hó 21-én két tal paprikást, két keuyeret és egy kanta bort küldött a menedékházban aolt szerencsétlen szegényeknek, akik között aznap adományát ki is osztották. Jótekonny adományaért, a szegények nevében, ezúton fejezi ki halás köszönetét a nevezett úrnőnek, a menedékház gondnokai.

— **Fuvardíjkezdmény a Diesel-motorok hajtására szolgáló petróleumra.** A kereskedelemügyi miniszter 37.430. számú leirátával tudatta a szegedi kereskedelmi és iparkamarával, hogy amint az adómentesen berendezett petróleumbenzinre már régóta érvényes, ezentúl a Diesel-motorok hajtására szolgáló és Erzsébetfalván feladott nyers kőolaj-kuldemények után is A) osztályú díjtétl alkalmazható, a díjszabászerű II. osztály helyett a magyar államvasutak vonalain.

Irodalom.

Csehov Antal. »Tarka Historiák« Ez a címe annak kötetnek, mely Csehov Antalnak, a címe elhunyt világhírű orosz írónak elbeszéléseit foglalja magában és a melyek magyar nyelven éppen halála napján laktak napvilágot. A világirodalomban az orosz írók kerültek homlokterébe és ezek között első helyen áll Csehov Antal, akinek ragyogó tolla,

megfigyelő képessége, humorja, emberismerete mind együttesen közrehatnak az igazság megismerésére, bevallására és keresésére. — A »Tarka Historiák« az orosz társadalmi élet alakjairól ad rajzokat teljes hűséggel és mégis, ki ne jálalna benne rokon vonásokat a mi társadalmi életünk százféle ferdeségeiről. — Évezettel olvashatja és forgathatja könyvének minden lapját ifjú és öreg egyaránt; a lányok és ifjak éppen olyan módon fogják követni lapról-lapra a világhírű író tollat vagy helyesebben esetjét, élénk rajzaiban, mint a lélektani motívumokat kereső higgadtabb olvasók, mert ragyogó színel mellett mélybesség bölcseletkedése merülhetünk el bennük. — Csehov e műve minden művelt ember és irodalomkedvelő asztalán méltó helyet foglalhat. A díszesen kiállított, merített papírra nyomott kötet ára 2 korona és Lévai Mór könyvkiadóhivatalában jeient meg Ungvaron, Kap ható az ország minden könyvkereskedésében

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvoszer. Első- o o o sorban a mohai o o o o

AGNES

FORRÁS mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó ásványvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvoszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyászati fogva kitűnő szer a legkülönböztetebb gyomor, légzős és húgy- szervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, bél és lég-csőhurutlól szábadulni akarunk. Dr. Ketyl.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk. Dr. Köver.

Háztartások számára mindenféle-resnél valamire nagyobb üvegekben minden kettes ótörkü mes-törésvizet szénsavval telített viznél, sőt a szódaviznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnes forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerzehesse.

Artslop s prospektus ingyen küld a mohai Ágnes-forrás központossá, Mohán. (Fejérm.)

Kedvelt borviz: 6-2

Főraktár Szentes és vidékére: Ifj. Kovács Sándor és Eisler Lajos uraknál.

Felelősszerkesztő: BANFALVI LAJOS. Társ szerkesztő: MÁTEFFY LÁSZLÓ. Kiadókutalajdonos »Szentes és Vidéke« könyvnyomda

50 évi siker!



Eszéki ARCZENŐCS és eszéki SALVATOR SZAPPAN

eltávolítja a széplőt, máj-foltot és a bőr összes tisztálatausságát

Valódi csakis a DIENES J. C. »SALVATOR« győgytárából **ESZÉKEN FELŐVÁROS**

1 tégely eszéki arczenőcs ára : 70 fill. és 1 kor 1 drb. Salvator-szappan " 1 korona 1 tégely kézi paszta " 1 " 20 fill. Lanyi fiszpor kis doboz 1 kor. nagy doboz 2 kor. Ezen cikkek mentek minden ártalmán alkalmasságtól és megfelelnek tökéletesen a 71.012 számú B. rendeletnek.

Főraktár BUDAPESTEN: 10-6

TÖRÖK JOZSEF győgyyszerész

V. I. Király-utca 1-2 és Andrássy-út 29.

Három földbirtok

és pedig egy 1500 holdas jó sik szántóföld Krassó Szörény megyében, egy 800 holdas Temes megyében és egy 110 holdas Torontál megyében igen előnyös feltételek mellett eladó, részekben vagy egészben.

Közelebbi értesítést és felvilágosítást személyesen ad.

Schwarcz Sándor,
Nagykikindán.

KUGLIVERSENY!

Tisztelettel értesítem a t. közönséget, hogy július hó 24-én, azaz ma vasárnap, három értékes tárggyal **KUGLIVERSENYT** rendezek. I. díj: Egy zsebóra ezüst láncsal, II. díj egy elegáns tajték szipka a harmadik díj 25 drb szivar.

A n. é. közönség eddigi szives pártfogását megköszönve, kérem azt részemre továbbra is fenntartani.

Busch Miklós
italmérő.

Eladó házak.

Lóvy Henrik I-ső tized 199. sz.
Hoffer Lőrincz-féle háza;

Betlehem utcában levő I-ső tized 275. számú háza, mely már 2 telekre, engedélylyel elosztott és

4 tized 735 számú háza igen kedvező feltételek mellett eladók. Értekezni lehet a tulajdonossal. (12

Ne vegyen senki hangszert

amíg **Reményi Mihály** műhangszerész cs. és kir. szabadalom-tulajdonos, a Magyar királyi zene-akadémia szállítója

315 ábrával ellátott legújabb árjegyzékét át nem olvasta, mely

ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, VI. Király u. 44/II.



K A V É

	Kilója
	Korona
Roklám kávé Santos faj, tisztá	1.80
Capoorior háztartási kávé, tisztá izú	1.20
Jamaika nagyszemű világos	2.20
Domingó előkelő jó kávé, java faj	2.40
Seylon Salvador Cuba faj	2.60
Jáva kávé liberában óriás nagy	2.40
Legf. Malabár vagy Martinik	2.80
Legfinomabb és nagyszemű Cuba	3.20-60
Portorico, Mooca vagy arany Jáva	3.60-ig
Gyöngykávé minden faj	2.10-60
	3.60-ig

4 és fél kilós csomagokban, ha többféle is, bérmentve küldünk bárhová, postadíjért számítunk 42 és 74 fillért csomagonként. Csomagolás, szállítólevelet nem számítunk.

Minden evőnk ajándékba kap egy hozzáuk b. küldendő bármily kis fénykép után életnagyságú fényképet és csak a díszes blokkirózott papír keretért és vádmért számítunk 3 koronát. A kép hasonlósága és művészi kiviteléért minden irányban kezeskedünk. Continental kávéimportársaság Budapest, V. Lipót körút 13.

Kilója
Korona

**Biztos keresetet nyújtunk minden áll-
jegyek eladásával új törvényes módszerünk szerint.
Nem részlet-üzlet. Ajánlatok intéződéők „Norsjegy
letéti bank”-hoz Budapest, VIII. József körút 10.**

Megjelent.

Első legnagyobb magyar szabászati magántanulási tankönyv, 350 oldal, 410 rajzzal, füve 10 korona, kötte 12 korona. Férfi és női szabás részére. Fehérmű szakkönyv ára 1 korona. Szabástanítványokat elfogadók. Mehr Samuel, okl. műszabásztanító. Budapest, VII. Kazinczy-utca 36 H.

Szerelők és bádógosok figyelmébe!

Augenstein Hugó. Budapest, VII. Vassalányi u. 11 a. Mindennemű ivámpák és csillárok és az összes világítási felszerelési anyagok raktáron. Különféle sárga- és vörösrez asztali lámpák. Pragan Alvis fémátógyára, Bécs—Budapest. Specialista világítási cikkekben.

Dr. Sulcz Lajos

I. tized. 12 számú háza szabadkéből eladó.

Értekezni lehet a tulajdonossal.

III. tized 189. sz. a., vagy a vármegye-háznál. 3—1

Üzlet kiárúsítás.

Felhívom a n. é. közönség figyelmét egy kedvező alkalom felhasználására. Ugyanis üzletemet felosztatom s ezen alkalomból nálam fekete svéd gránit, szienit-, fehér carrarai-, sziléziai szürke granit piramisok és sárkeresztek, ércz és fakoporsók szóval mindennemű tmetkezési czikk mélyen leszállított áron kapható.

Üzletem jutányos áron egészben is eladó.

10—8

Özv. Krausz Márkné

sírkő- és temetkezési raktáron.
(Görög egyház épülete.)

Árlejtségi hirdetmény.

A Szentés város által fenntartott polgári leányiskola, hét külterületi népiskola és két kisedóvónál szükséges általános nagy nyári

javítási és tisztogatási munká-

latoknak

vállalat útján való biztosítása érdekében, f. hó 24-én délelőtt 11 órakor a polgári leányiskolánál szóbeli nyilvános árlejtést tartok és felhívom mindazon építő iparosokat, akik ezen árlejtésben résztvenni akarnak, hogy a mondott időben és helyen annyival inkább megjelenni sziveskedjenek, mivel utóajánlatok nem fogadtatnak el.

A kiíró munkák jegyzéke és a feltételek alólirott nál addig is betekintheők.

Szentés, 1904. július hó

3—1

Körtvélyessy Sándor
gondnok.

A hölgyvilág részére!



Minden t. hölgy saját maga minden divat szerint, fáradság nélkül készítheti ruháját a

Guschelbauer Antal-féle szabályozható

Női derék-szabászati készülék

segélyével, anélkül, hogy szabászati rajzot tanult volna. — Eme készülék minden testalkat részére szabályozható. Akadémián vizsgáztam. — Számos elismerő levelet kaptam minden országból. — Minden államban törvényileg védve és szabadalmazva

Egy készülék ára 3 korona utánvét mellett.

GUSCHELBAUER ANTAL, SOPRON.

Képviselők minden helységben kerestetnek. — Magyarazotokat ingyen küldök. 52—13

Olcóság! Leiklimeretesség!

Saját érdekében hirdessen kiárólag **LEOPOLD GYULA** hirdetői irodája által Budapest, Erzsébet-körút 64.

Szakavatott! Pontosság!

Császárfürdő
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Elsőrangú kénis hévízű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uzsodákkal, kő- és kádifürdővel.
200 kényelmes lakószobával.
Prospektus kívántra legyen és bérmentve.

KÖZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERESÉBB
a **KRIEGNER-féle**
REPARATOR
1 óveg 2 koronra, kis óveg 1 kor.
Főrkár: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, Calvin-tér.
KIVÁLÓ SZERENŐGE: ELOZKENYISÉGI SZERENŐSE-NAPTÁR NYOLCVEN ÉSBERMENTVE!
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA
BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 60.
A magy. kir. azab. osztályozású vállalkozó helye.
100,000 sorjegye, 65,000 nyer. — Nyeremények összege 14,458,000 korona.

A Kisbirtokosok Országos Főelhatalintézete
BUDAPEST, V. GÉZA-UTCA 8.
300 koronától kezdve ad térítés nélkül: Irtó-közlönyeket, melyek világos útmutatást nyújtanak a földtulajdonosi jogok gyakorlásához.
A földtulajdonosi jogok gyakorlásához szükséges iratok és a földtulajdonosi jogok gyakorlásához szükséges iratok.
Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

HÔTEL PARIS SZÁZLODA
Származó: BIMON PÁL.
BUDAPEST, VI. VÁCI-KÖRÚT 25. 52.
100 szoba 2-20 K-től fejlebb kizsalkodással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házban. Villamos vasúti megállóhely az ócska pályaudvaron és hajók felé.

REMINGTON
IRÓGÉP
ÚJ MODELLJE megjelent!
PROSPEKTUST KÜLD
GLOGOWSKI ÉS TÁRS
LEGKÖRNELETESÉBB FEJÜDMULATATILAN
BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÚT 12.

Fessze haját a OZERNY-féle
Tanningene
HAJFESTŐ-SZERREL

Vidékiek kedvence találkozó helye
KLIVENYI FERENCZ
vendéglős elsőrangú étterem
Budapest, VI., Andrásy-út 39.
Kihívó magyar konyha, valódi tiszta borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU” egyedülálló kimerése.

Asz egyedül létező valódi angol
SZÉPÍTŐSZER
a Balassa-féle valódi angol mely azonnal elavított minden szepít, májfalót, pattanást, mitesert stb. és az arcának tisztát, fiataloságát kölcsönöz.
Hölgyeknek nékiróthozhatatlan!
Egy óveg ára 2 — K, hozzá gorka-zsappan L — K, puder 2 — K.
Postai azétikülés naponta.
Főszéküldési hely: **Balassa Kornél** gyógyszerésze Budapest — Erzsébetfalva.

VERGÝGÝGITÁS
A legkeresettebb gyógyászati: asztma, szél-, gyomor-, légy- és bõröl, székélyedés, elcsavarás stb. ellen.
Megelőzés és egyedül létező készítmény!
D. KOVÁCS J. főorvosai orvos.
BUDAPEST, V. VÁCI-KÖRÚT 18. SZ. 1. EM.

LEKEDVELETESBŐ LEGKÖRNELETESBŐ
FARCSÍZTÍTÓ-ÉS SZÉPÍTŐ SZEREK:
Stácia
KRIEGNER-féle
-CRÉMÉ 2. KOR. -KORONA-
-PUDER 1. -GYÓGYSZERTÁR-
-BUDAPESTI KÁVÉHÁZ-
-Szappanok és egyéb szappanok.

OSERS és BAUER
MOTORGYÁR
BUDAPEST V. Lipót-körút 7.
Benzin- és petrolin-motorok
BÉCS
Grossscharrstrasse 78-82.
Benzin- és petrolin-törkömörök
Szívógáz-motorok 2-5 hűtér fűzemköltéséggel.
Részletre berendezések működésben. — Előrendelést gyártmány. — Készletet készleten tartunk.

LEON és OLAI
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.
Mintákat az ország minden részébe legyzen és bérmentve küldönek.

PLATSCHEK WILMOS
 Elismert legelősebb, legelősebb
 Budapest, IV., Károlyi Városház (Károlyi Krt. 11.)
FÉRFI- és GYERMEK-rúda árkháza

„SZARVAS”
VAGY
„KULCS”

Schicht-Szappan

legelőhöz, legelősebb és emelőre
legelősebb szappan. Minden
főszéküldési helyen.

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZARVAS”

„KULCS”

„KULCS”

„SZENTES és VIDÉKE“

SZERKESZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA
KOSSUTH-TÉR (HARISS-HÁZ.)

ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET
VALAMINT NYILTTÉRI KOZLEMÉNYEKET A LEG-
JUTANYOSABBAN SZÁMIT FEL.

Menyegzői

és

Báli meghívók, Tancrendek

Diszokmányok

Könyvek, Folyóiratok

Szalag-aranyozás

Diszmunkák több színnyomásban is

Gyászjelentések

Gyászszegélyű névjegyek

Ízlésesen, olcsón és gyorsan készülnek.

IRTÓZATOSAK

gyakran a következmények, ha esetleges betegségek behurcolásának idejekorán elejét nem vesszük, egy oly időben, midőn szinte minden második ember többé-kevésbé betegs eltekintve a Dyphteritis, vörheny, Typhus stb.-tól, a betegségek legborzasztóbbika, a tüdővész óriási mérveket öltött.*) Ezért mindenki saját belátása szerint előbb meggyőződést szerezzen a

„Ragályos betegségek elleni önműködő fertőztelenítő készülék“

célszerűségéről és aztán el ne mulassza azt úgy a saját, mint drága hozzátartozóinak jól felfogott érdekében, lakó és hálószobában, irodában, műhelyben, raktárban, clozet- stb.-ben alkalmazni. Helyiségekben, ahol sok ember fordul meg, szintúgy a hol betegek vagy gyermekek vannak, semmikép se volna szabad hiányozni. A készülék kicsi és csinos, a belőle kiáramló szag nem kellemetlen. Hogy a lakosság minden rétegének hozzáférhető legyen, mintadarabok önköltségen — 1 korona 4 fillér előzetes beküldése ellenében frankó szállítatnak, egy és ugyanazon címre azonban csak egyszer, különben darabonként 1 korona 50 fillér, előzetes beküldés mellett vagy utánvétellel.

15—2 DAMASCENA ASS.,
Marillavölgy 143.

A belügyminisztérium jelentése szerint 1902-ben Magyarországon 75145 egyen elhalt tüdővészben.

Érsek Imre I. 698. számú háza olcsón kedvező feltételek mellett elado.

A FÖLDES-féle
Margitoréme legjobb a
világon. Hatása csodás

A női szépség elérésére, tökéletességre és fenntartására legkitűnőbb és legbiztosabb a vegy-
tisztá, teljes és en-
ártalmatlan

Leg-
kitűnőbb a nap és szél befolyása ellen, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz a zsírmeltes közkedvelt

FÖLDES-féle
MARGIT-CRÈME

Hamisítók bíróilag üldözöttek!
Utánzatoktól óvakodjunk!
Tisztelegesen védjük!

Ezen világhírű arckenőcs pár nap alatt látványt szeplőt, májfoltot, pattanást börtakát (Mittesser és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.)
Ára kis tégely 1 k. nagy 2 kor.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN, gyógyszerész, ARAD.
Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszert kereskedésben.

Kiváló toillet-cikkek Főraktár Szentesen
Margit hölgypor
(3 színben kor., 1-20 Margit szappan 70 fill. Margit fogpép 1 kor. (Zahnpaeta) Margit areviz 1 k. gyógyszerártaiban

Bozóky György és ifj. Várady Lajos

B. Holgyek részére nélkülözhetetlen Legjobb szépségítő szer.